

GENTSE MEMORIEDAGEN: 17-18-19-20-21 NOVEMBER

17 November 1528

De Gentse Schepenen erkennen de strafrechtsmacht der Grootjuffrouwen over de begijnen.

17 November 1631

Geboorte van Marcus ab Aviano.

Zie “Ghendtsche Tydinghen” - 2003 - N° 6 - pp. 400-401

17 November 1666

Maximiliaan Graet ontvangt de toelating tot het verschijnen van de “Ghendtsche Post-Tydinghen”.

17 November 1795

Du Bosch wordt benoemd tot “Commissaire du Directoire près l’Administration du Département de l’Escaut”.

Zie ook “Ghendtsche Tydinghen” - 1999 - N° 3 - pp. 161-162

17 November 1901

Dood van Ferdinand Van den Bemden.

Zie “Ghendtsche Tydinghen” - 2004 - N° 5 - pp. 330-331

17 November 1946

Het borstbeeld van Mechelynck dat gedurende de 2e Wereldoorlog in de Visserij geworpen werd, wordt opnieuw ingehuldigd.

Zie ook “Ghendtsche Tydinghen” - 2003 - N° 2 - p.113

17 November 1971

Inhuldiging van een gedenkplaat aan het oud gebouw van “De Nieuwe Cirkus”. Het werd geschonken door de gebroeders Bouglione. (Een dag later dan de dag vermeld op de gedenkplaat.)

17 November 1977

Bezoek aan Gent van de Koning van Spanje Juan Carlos, vergezeld van Koningin Sofia en het Belgisch vorstenpaar.

17 November 2002

Dood van Adriaan Verhuist.

Zie “Ghendtsche Tydinghen” - 2010 - N° 1 - p.66

18 November 1522

Geboorte van Lamoral van Egmont, Prins van Gavere, op het Kasteel “de la Hamaide” bij Ath.

Egmont of Egmond is een localiteit in Noord-Holland.

Brillante Cavaleriegeneraal, vader van 13 kinderen.

Benoemd tot Ridder van het Gulden Vlies te Utrecht in 1546.

In 1554 trouwde hij in naam van Filips II met de handschoen met Mary Tudor. Was eigenaar van het Hof van Fiennes dat hij geërfd had. Werd door Alva aangehouden op 9 September 1567.

Samen met Hoorne zat hij in 1567-1568 gevangen in het Spanjaardskasteel en samen met Hoorne werd hij te Brussel onthoofd op 5 Juni 1568.

18 November 1665

Bij Koninklijk Besluit krijgen de Zusters Ursulinen uit Mons de toelating om zich in Gent te komen vestigen. Dit niettegenstaande het verzet van de Gentse schoolmeesterswereld die niet ingenomen was met deze mogelijke concurrenten.

Zij mochten aan arme kinderen kosteloos onderwijs verstrekken in godsdienst, lezen, schrijven, Vlaams, Frans en handwerk. De zusters van deze Orde die gesticht was in Frankrijk in 1611, betrokken een pand in de Ridderstraat, op de plaats waar later de Gendarmeriekazerne zou komen.

Hun onderwijs richtte zich niet alleen tot arme kinderen, maar misschien vooral tot meisjes uit de begoede klasse aan wie Frans onderwijs verstrekt werd. In 1720 telde hun school 150 betalende leerlingen en evenveel niet-betalenden. Hun onderwijs kende een groot succes en na enkele jaren was hun lokaal in de Ridderstraat te klein geworden; zij kochten het voormalig Hof van Mortaigne in de heerlijkheid van St-Pieters. En daar begingen zij de stomiteit van een kapel te bouwen zonder de toelating gevraagd te hebben aan de Abt van de St-Pietersabdij. In die tijd duldden de abten geen enkele aantasting van hun rechten en met zo iets konden zij niet lachen. Een conflict dus tussen

de Ursulinen en de Abt van St-Pieters en de Abt haalde natuurlijk de bovenhand. Na drie processen werden de zusters gedwongen het gebied van de Abdij te verlaten. Zij kochten in 1681 dan maar een groot huis in de Veldstraat. In 1695 kregen zij van de Schepenen de toelating terug te keren naar hun vroeger klooster in de Ridderstraat. Zij verkochten hun pand in de Veldstraat aan Jean-Baptiste d'Hane-Steenhuysse die er zijn bekend hotel liet bouwen.

Toen Jozef II in 1783 tal van kloosters afschafte stond hij hen het Klooster van de Galileeën in de Hoogstraat af. Daar werden zij in 1798 afgeschaft door de Fransen. Er waren dan nog meer dan 20 religieuzen in het klooster.

Hun vorige klooster in de Ridderstraat diende in 1787 als wachtlokaal voor de leden van de 4 Hoofdgilden, in 1790 als Hoofdwacht van het korps der vrijwilligers te paard en in 1793 als lokaal van de “stadswaekende mannen”. Later kwam er dan de Gendarmeriekazerne. Het enige wat nog herinnert aan de zusters is de Ursulinenstraat die loopt van de Zandberg naar de Kwaadham.

18 November 1680

Geboorte te Gent van Jean-Baptiste Loeillet.

Zie “Ghendtsche Tydinghen” - 2005 - N° 3 - p.183

18 November 1791

Josse Clemmen krijgt de titel van “Baron”.

Zie “Ghendtsche Tydinghen” - 2007 - N° 5 - pp. 312-313

18 November 1792

“De Gebuerten der Stad Gend zyn vergaederd geweest tot het verkiesen van negen-en-veertig Borgers, de welke de Gemeynthe by een geroepen hadden tot het kiesen van de Representanten der selve Stad.”

18 November 1827

Plechtige opening van het Kanaal van Terneuzen.

18 November 1838

Jacob Kats houdt zijn eerste Gentse meeting in het “Damberd”.

Deze toneelschrijver en redenaar hekelde reeds vóór 1840 de onderdrukking van de werkmansklasse en de almacht van de katholieke kerk.

Hij werd geboren in een weversfamilie en kreeg onder het Hollands regime

een opleiding als onderwijzer.

Na 1830 trachtte hij in Brussel een schooltje open te houden, maar toen dit niet lukte probeerde hij met weven zijn brood te verdienen. Met o.m. zijn broers en nog enkele anderen stichtte hij in 1833, de “Maatschappij der Verbroedering”.

Deze begon via toneelopvoeringen propaganda te voeren met stukken die door Kats geschreven werden.

Hij stichtte ook het blad “Den Waren Volksvriend”.

Hij stierf in Brussel in januari 1886 op 82-jarige leeftijd.

18 November 1873

Geboorte van de francofone Gentenaar Pierre Verhaegen, zoon van Arthur.

Deze advocaat bij het Hof van Beroep was ook een gepassioneerde oudheidkundige. Enkele van zijn titels (functies): Président de l'Ecole des Hautes Etudes, Président des “Amis du Vieux Gand”, Président du Comité de Direction de l'édition gantoise de la “Métropole”, Membre de la Commission Royale des Monuments et des Sites, Membre de l'Académie Royale d'Archéologie et d'Histoire, Président des Concerts d'Hiver. Hij schreef talrijke oudheidkundige werken waaronder “Les Eglises de Gand de Gand”.

Provincieraadslid van 1899 tot 1921.

Hij stierf op 17 mei 1953.

18 November 1894

Inhuldiging van het eerste lokaal van “Vooruit” op de Vrijdagmarkt.

18 November 1927

Oprichting van het “Hoger Instituut voor Lichamelijke Opvoeding”.

18 November 1960

Stichting van de “Gidsenbond voor Oost-Vlaanderen” als een feitelijke vereniging.

18 November 1969

In gebruikname van de Ringvaart.

19 November 1530

Executie op de Vrijdagmarkt van Ridder Josse De Backere. Dit was de eerste ketterverbranding in Gent. Hij werd reeds in 1528 omwille van zijn “geloofsdwalingen” de tong doorstoken en het haar afgebrand, terwijl hij gedurende 3 jaar een rood kruis op zijn rechtermouw moest dragen.

Er zouden - helaas - nog veel anderen volgen.

19 November 1623

De Engelse Jezuiten krijgen van de Abt van de St-Pietersabdij de toelating om een kerk, klooster en school op te richten op de Steendam, waar zij onderwijs zouden geven in de Engelse taal.

Hun kapel paalde aan de straatzijde, de kloostergebouwen grensden achteraan het Baudelooleitje waarover een brugje liep dat toegang gaf tot hun tuin die helemaal omsloten was door het park van de Baudeloo-abdij. Door dit park hadden de Jezuiten een doorgangsrecht naar de Oude Vest.

Hun Orde werd afgeschaft in 1773. Op de plaats van hun vernietigd klooster werd de woning van de Abt van Baudeloo gebouwd. Dit zou later het Bisschoppelijk paleis, het St-Georgescollege en het St-Lievenscollege worden.

19 November 1661

Dood van Peter Marchant.

Deze Pater Recollet schreef 26 boekdelen (in het Frans en in het Latijn) over de meest diverse theologische onderwerpen.

Hij ging in het klooster in 1601. Hij werd geboren in Couvin in 1585 als oudste in een gezin van 25 kinderen. Na Prior geweest te zijn van de Recolletten werd hij later benoemd tot Provinciaal voor Vlaanderen.

19 November 1723

Geboorte van Engelbertus Del Fortrie.

Zie “Ghendtsche Tydinghen” - 2002 - nr 6 - pp. 363-364

19 November 1783

Geboorte van Louis Van de Poele.

Het was hij die in 1831, als Kommandant van de Pompiers, de staatsgreep van Grégoire en De Bast verijdelde.

Oud militair. In 1803 was hij ingedeeld in het “6e Régiment des Hussards”.

Door de Russen gevangen genomen in 1812 werd hij pas in 1815 vrijgelaten. In 1829 werd hij Kommandant van de Pompiers benoemd met de graad van Majoor.

Wat later werd hij kolonel bij de Infanterie en in 1833 Plaatskommandant van Gent.

In 1831 maakte hij deel uit van de "Commission de Sûreté Publique". In 1837 werd hij lid van de Vrijmetselaarsloge "La Fidélité".

Hij werd gepensioneerd met de graad van Ere-Generaal.

Dood te Gent op 13 April 1866

19 November 1785

Blanchard stijgt op te Gent aan de Byloke.

"De Gazette van Gend" had vooraf wat reclame gemaakt voor "de eerste sterveling die de zee heeft durven overvliegen" en aanvaard had te Gent "eene luysterrycke proefneming te doen met zynen Lochtbal."

Het begon wel met problemen, want de drie vaten vitriool die hij in Rijsel besteld had waren op het laatste ogenblik aan iemand anders verkocht. Met veel moeite had hij hier nog twee vaten kunnen bemachtigen en de reis kon beginnen. Met zoals de "Gazette van Gend" schreef: "den besten uytval die men kon wenschen ten bywezen van onzen Eerweirdigste Heer Bisschop, van vele personen van hoogen rang en onder de toeloop van eene overgroote menigte volk die van alle de omliggende steden en plaetsen waren aengekomen." Blanchard die telkens voor een nieuwigheid zorgde, had deze keer een hond meegenomen die hij vanaf een grote hoogte dropte met een valscherp. De verbaasde hond daalde veilig neer in Wachtebeke waar hij een wilde paniek zaaide onder de boeren die er van overtuigd waren "dat het den duyvel was die uyt de wolken daelde."

Blanchard had een meer bewogen reis dan zijn hond. Na de parachute uitgeworpen te hebben kwam hij "waar hij een grote warmte en hevige stormwinden ontmoette." Nadien werd het zo koud dat, zo schrijft hij in zijn procesverbaal "ik genoodzaekt was in den Bal te kruypen en van het aenhangsel een slach van mantel te maeken." Aangezien de ballon maar bleef stijgen was hij genoodzaekt verschillende gaten in het omhulsel te maken om "inflammabele locht te laten ontsnappen." Maar toen begon de ballon zo snel te dalen "dat hy zyn hoofd uyt den gondel niet konde steken zonder te hooren een schrikelyke schuyffeling".

Hij landde tenslotte in Houtenisse in Zeeuws-Vlaanderen, maar niet zonder problemen want, zoals hij verklaarde: "Geheel myn lochtgetuyg is aen stukken, doch ik hebbe geen allerminste wonde ofte kneuzinge bekomen."

Teruggekomen in Gent werd hij hier ontvangen als een prins. Zijn eerste

gebaar was zijn luchtvaandel te geven aan Bisschop von Lobkowitz. In ruil daarvoor kreeg hij van Monseigneur een gouden snuifdoos ten geschenke.

's Avonds woonde hij een voorstelling bij in de St-Sebastiaansschouwburg waar hij gevierd werd als een nationale held. Bij zijn intrede werd hij door het orkest begroet met een fanfare, hij moest plaats nemen in de loge van de Hoogbaljuw en rozen- en lauwerkronen werden hem op het hoofd gelegd door "voornamen dames." Een hele reeks verzen werden met veel emphase te zijner ere afgedreund, zoals "En vain Jupiter tonne, en vain sa foudre gronde; l'Intrépide Blanchard abandonne ce monde. Toi qui règne dans l'empire des Airs", etc. etc.

Klassiek Gents einde van de dag: een groot en rijk banket bij de Hoogbaljuw, waarna iedereen terugkeerde naar de schouwburg om te dansen.

19 November 1817

Op een schavot op de Korenmarkt wordt het vonnis uitgehangen waarbij Mgr. de Broglie veroordeeld werd tot Deportatie.

19 November 1844

Geboorte van Julius De Vigne.

De Vigne is een gekende naam in de Gentse kunstwereld.

Zijn vader was de gekende schilder Félix, zijn nonkel was de beeldhouwer Pierre die o.m. het standbeeld van Jacob Van Artevelde maakte, zijn kozijn Paul was de auteur van het standbeeld van Louis Van Houtte en van het standbeeld van Jan Breydel en Pieter De Coninck in Brugge. Zijn broer Edmond was de architect die de Vlaamse Schouwburg bouwde.

Hij opteert niet voor een kunstzinnig beroep en studeerde Rechten aan onze Universiteit. In 1866 wordt hij uitgeroepen tot Laureaat in de Taalkunde in de Interuniversitaire wedstrijd.

Als men het over hem heeft spreekt men altijd van Julius, maar het komt ons waarschijnlijk voor dat de familie en kennissen wel Jules zullen gezegd hebben.

Een tijdgenoot van Julius Vuylsteke, Napoleon De Pauw en Prosper Claeys, leverde hij zoals de zo juist vernoemden bijdragen aan de Studentenalmanak van " 't Zal Wel Gaan".

Hij installeerde zich hier als advocaat, maar ging vrij vlug in de politiek. In 1875 wordt hij gemeenteraadslid, enkele jaren later Provinciaal raadslid en vanaf 1888 tot 1907 was hij onze Schepen van Fininciën. Bovendien Volksvertegenwoordiger in 1900.

Buiten de politiek had hij ook nog andere interessesferen: Voorzitter van het

“Bureau van Weldadigheid” was hij ook nog medestichter van “De Vrienden van het Museum”, van de “Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent”, bestuurslid van het “Willemsfonds” Als uitgesproken liberaal was het voor de handliggend dat wij hem zouden tegenkomen bij de Vrijmetselaars: hij was inderdaad lid van “La Liberté”.

Julius De Vigne stierf op 27 December 1908. Hij werd begraven op het kerkhof van de Brugse Poort. Het portretmedaillon op zijn graf werd gemaakt door zijn kozijn Paul De Vigne.

Waarom men in 1918 het Van Eyckplein omdoopte tot Julius De Vigneplein blijft voor ons een raadsel. Hij woonde wel in de nabijgelegen Keizer Karelstraat, maar het was toch zijn broer Edmond die het Van Eyckzwmbad bouwde. Als men absoluut het Van Eyckplein een andere naam wilde geven zou het veel logischer geweest zijn het het Edmond De Vigneplein te heten.

19 November 1862

Geboorte van Leon-Napoleon Rinskopf.

Muziekpedagoog. Studeerde aan ons Conservatorium en was er leraar van 1882 tot 1887.

In 1891 werd hij Directeur van de Muziekschool van Oostende.

Hij verwierf vooral bekendheid als Directeur van de Kursaal van Oostende.

19 November 1871.

Geboorte van Oscar Van de Voorde

Deze knappe architect maakte de plans van de Expositie van 1913 en bouwde het Floraliënpaleis.

Gedurende zijn middelbare studies was hij tezelfdertijd leerling aan het Atheneum, het Conservatorium en de Academie voor Schone Kunsten.

In 1894 was hij laureaat van de 6-jaarlijkse Grote Prijs voor Architectuur. Hij werd later leraar en Directeur van de Academie.

Enkele van zijn verwezenlijkingen in Gent: de Bank van de Arbeid, het Carelshof, het Institut Moderne, Hij restaureerde de “Samson” in de Hoogpoort. Samen met Albert Van Huffel ontwierp hij het interieur van de “Gambrinus” in de Vlaanderenstraat. In 1895 stichtte hij “Kunst en Kennis” waarvan hij de Voorzitter was tot in 1935. Toen in 1923 de Oost-Vlaamse afdeling gesticht werd van de Koninklijke Vereniging voor Natuur- en Stedeschoon was hij er de Ondervoorzitter van.

De eerste hoogbouw in Gent (op de hoek van de Krijgslaan en de Montereystraat) werd door hem ontworpen. Vergelijk dat met de hedendaagse betongieterij.

De eerste hoogbouw in Gent.
Toch nog iets anders dan de hedendaagse betongieterij.

19 November 1912

Ingebruikname van het St-Pietersstation.

20 November 1686

Inhaling van Primus Adrien Poelman. Hij werd geboren te Landegem. Oud leerling van het College der Augustijnen. Hij werd later Aartsdiaken van het Bisdom Gent.

20 November 1743

Dood van Pierre Loeillet.

Deze hoboïst en componist werd hier geboren op 20 April 1679.

Hij dirigeerde het concert dat het feestmaal opluisterde dat aangeboden werd aan den Hertog van Malborough en Eugène de Savoie, op 3 januari 1709, in de Commissiezaal van het Stadhuis.

Hij is niet te verwarren met zijn halfbroer Jean-Baptiste.

20 November 1801

Geboorte van Pierre Joseph Kerfysen.

Zie "Ghendtsche Tydinghen" - 2006 – nr 5 - p.326

20 November 1805

Dood van Maximilien de Caigny.

Hij was een van die Republikeinen die hier een rol speelden gedurende de Franse overheersing.

Men moet nu al die Republikeinen niet over dezelfde kam scheren. Zaten daar gevaarlijke fanatickers tussen zoals een Du Bosch, dan waren er ook gematigde figuren bij die dachten hun land best te kunnen dienen door met de Fransen mee te doen. Tot deze categorie behoorde de Caigny.

Nu mag er wel eens gezegd worden dat onder dat Ancien Régime ook niet alles perfect was en dat het dus niet al te veel verwondering moet wekken dat sommigen dachten dat nu het ogenblik gekomen was om daar wat verbetering in te brengen.

Toen de Fransen hier in 1792 binnenvielen zetten zij al de autoriteiten die benoemd waren door de "Oostenrijkse tyran" (zoals zij dat noemden) af. Ze voerden geleidelijk nieuwe structuren in en de Caigny werd aldus Schepen van de Keure.

Hij was wel geboren in Petegem, had Rechten gestudeerd in Leuven, maar

woonde hier in de Volderstraat. Deze in 1792 geïnstalleerde nieuwe gemeenteraad moest boven alle politieke partijen verheven zijn, moest ieders recht eerbiedigen, de beschermer zijn van weduwen en wezen. Dat klinkt allemaal heel schoon natuurlijk, maar deze nieuwe gemeenteraad moest ook nieuwe verpletterende belastingen doen innen en tal van andere weinig populaire maatregelen treffen. Daar voelde de Caigny weining voor en hij gaf zijn ontslag, maar moest het onder zware druk weer intrekken. Zijn probleem werd tijdelijk opgelost toen de Oostenrijkers hier terugkwamen en heel de bende Franse sympathisanten afzetten. Maar in 1794 stonden de Fransen hier terug. Zij installeerden een “Commission Municipale” en daar zat de Caigny dan weer in. In 1795 kwam er al een einde aan deze vorm van gemeenteraad en de Caigny kon even zijn praktijk van advocaat hervatten. Niet voor lang, want in 1797 zat hij dan alweer in “Conseil des Cinq-Cents”. Zeer tot ongenoegen van Du Bosch die brieven schreef naar de Minister van Binnenlandse Zaken en naar het Directoire om de Caigny zwart te maken. Hij was een koningsgezinde, een nulliteit, maar gevaarlijk aangezien zijn principes niet republikeins waren. Aldus Du Bosch. U ziet het, de Gentse Republikeinen konden ook ruzie onder elkaar maken.

de Caigny was een van die Republikeinen (en hij was niet de enige) die een vijand was van alles dat buitensporig en gewelddadig was. Hij werd tenslotte Rechter bij het Hof var Beroep, maar stierf te Brussel in 1805.

20 November 1807

Mgr. de Broglie, 19e Bisschop van Gent, komt bezit nemen van zijn nieuw bisdom.

20 November 1871

Met 13 stemmen tegen 12 keurt de Gemeenteraad een voorstel goed om de Vismarkt uit te breiden op de gronden van het Wenemaer's Hospice.

20 November 1922

Dood te Erlangen van Karel De Kesel.

Deze beeldhouwer en schilder werd geboren te Zomergem op 11 Augustus 1849.

Hij studeerde aan onze Academie en was er leerling van o.a. Theodoor Canneel en van Louis Van Biesbroeck.

Hij trok er daarna op uit naar Parijs, Rome, Berlijn.

In 1870 vestigt deze non-conformist zich in Gent, of omgeving, want het is

niet gemakkelijk te bepalen waar hij nu juist zit. Wij kunnen hem dan tegenkomen in Russignies, in Amougies, in de Twaalf-Kamerstraat, op de Oude Schaapmarkt, in het Maagdenstraatje...

Hij maakte het portret van Dr. Adolphe Burggraave dat nu hangt in het Museum voor de Geschiedenis der Wetenschappen, In het Museum voor Schone Kunsten is er een “Baadster” van hem en twee militaire onderwerpen. Voor de stoet van “De Pacificatie van Gent” vervaardigde hij een groot beeld “De Eendracht” dat de praalwagen versierde van “De Verenigde Provinciën der Nederlanden.” Maar zijn meest gekend werk is ongetwijfeld de beelden op de gevel van de Vismijn. De oorspronkelijke beelden gingen verloren bij de brand in 1872 en in 1879 maakte De Kesel er de nieuwe van die er nu nog te zien zijn.

Boven het fronton prijkt de zeegod Neptunus met 2 zeepaarden. Een mannenfiguur symboliseert de Schelde, een vrouwenfiguur De Leie.

In zekere kringen kwam er protest tegen deze beelden wegens het feit dat vrouw die de Leie voorstelt een beetje te schaars aangekleed was.

21 november 1782

Een felle brand breekt uit in het Speldenstraatje. Wij schrijven wel “straatje” want het was toen veel nauwer dan nu het geval is. De helpers bij de bluspingen kregen elk 2 schellingen.

Een gelegenheid misschien om iets meer te vertellen over de brandbestrijding vroeger. Wanneer er in de Middeleeuwen in de stad een brand uitbrak had dat meer dan eens catastrofale gevolgen waarbij soms een hele wijk afbrandde.

Denk maar eens: een brandweerkorps bestond er niet, de middelen om brand te bestrijden waren uiterst primitief en het brandrisico was groter. Houten huizen met strooien daken; een vonkje uit een schouw volstond om heel de boel in lichterlaaie te zetten. Vanzelfsprekend werden strenge maatregelen genomen: strooien daken werden verboden, tussen de huizen moest een open ruimte blijven van minstens 55 cm., de zogenaamde brandgang.

Wanneer het hard vroom hadden de gebuurten de plicht grote gaten in het ijs van onze talrijke waterlopen te kappen, iets wat trouwens wel eens vergeten werd. Vanaf de 14e eeuw was het verboden na het invallen van de duisternis nog met kunstlicht te werken. Men kan zich voorstellen dat, in de winter, in die nauwe straatjes de arbeidsuren kort waren, maar liever korte arbeidsuren dan lange blusnachten. Vooral in gebouwen waar vuur gemaakt werd, zoals bij bakkers, smeden, brouwers, enz. werden regelmatig strenge controles uitgevoerd en, in geval van overtreding, werd het werktuig dat brand kon veroorzaken gewoon verbrijzeld.

's Nachts stonden er wakers op het Belfort die, wanneer zij een brand zagen, met hun trompet de mensen moesten wakker maken en die hun lantaren heen en weer zwaaiden in de richting van de brand. Zag het er erg uit, dan werd de brandklok geluid en al de weerbare mannen begaven zich in de aangeduide richting. De schrik zat er diep in, en terecht, want van dat blussen kwam er toch niet zo veel terecht. Stel u een lange rij mensen voor die elkaar koortsachtig emmers water doorgeven. Aan het vertrekpunt was die emmer wel vol, maar hoe stond het met de inhoud aan het eindpunt? Trachten te vermijden dat de brand oversloeg op andere huizen was zo ongeveer het enige wat men kon doen. De daarbij gebruikte tuigen, de brandhaken, gaven dikwijls resultaat. Men trok gewoon het dak van de aanpalende huizen naar beneden en, wanneer dit mogelijk was, ook de gevel om aldus een open plek te maken die een verdere uitbreiding voorkwam. De helpers kregen, zoals eerder gezegd, een kleine vergoeding.

Wanneer een kerktoeren in brand stond mocht men het blussen wel vergeten. Hoge ladders had men niet en ziet gij al de blussers met een emmer water langs een wenteltrap naar boven trekken? In de loop der eeuwen zijn de meeste Gentse kerken dan ook, sommige vaak meer dan eens, uitgebrand. Het is pas in het begin van de 19e eeuw dat er een professioneel brandweerkorps opgericht werd.

21 November 1792

De Chartreuzen schrijven een brief naar het Stadsbestuur om het te laten weten dat ze er mee stoppen.

21 November 1798

De eerste twee boeren worden gefusilleerd in het Spanjaardskasteel.

21 November 1842

Dood van Pierre-François De Noter.

Deze kunstschilder zal voor ons vooral bekend blijven voor de mooie Gentse stadsgezichten die hij maakte.

Wanneer in de een of andere tentoonstelling over oud Gent een mooi schilderijtje hangt waarop een stukje Gent afgebeeld staat zoals het vroeger was, dan is de kans groot dat, als het niet van François Boulanger is, het van Pierre-François De Noter is.

Alhoewel hij hier woonde, werkte en stierf, was hij afkomstig van Walem waar ook zijn vader geboren werd, eveneens een Pierre-François. Het gebeur-

de vroeger vrij regelmatig dat de oudste zoon dezelfde voornaam kreeg als de vader. Kroniekschrijvers vragen zich nu nog steeds af of men het met opzet deed om hen te pesten, want het zorgt voor heel wat verwarring. Compleet wordt het als ook de kleinzoon dezelfde naam kreeg.

Hier is de kans tot verwarring evenwel minder omdat vader Pierre-François architect was. De zoon kreeg een opleiding van beeldhouwer en het is pas op zijn 32e dat hij begint te schilderen. Op dat gebied is hij een autodidact, maar dat is aan niets te merken. Op het Gents salon van 1820 ontving hij de gouden medaille voor zijn doek “Intérieur de ville”.

Vele van de werken van deze leraar aan onze Academie werden ook gewaardeerd buiten Gent. Willen wij zijn “Gras- en Korenlei” zien, of zijn “Korenlei en de St-Michielskerk” dan moeten wij naar het Museum van

Pierre-François De Noter.
Zicht op de Wyden Aert en de St.-Baafskathedraal.

Brugge gaan. Voor zijn “Watermolen” en de “Walbrug” moeten wij in de Koninklijke Bibliotheek in Brussel zijn. Andere werken van hem bevinden zich in musea in Kortrijk, Amsterdam, Haarlem, Keulen.

Gelukkig zijn toch verschillende doeken hier gebleven. Het Bijlokemuseum bezit er een achttal van en er hangen er ook een paar in het Museum voor Schone Kunsten..

Een dertigtal jaren geleden kon de Provincie een olieverfschilderij de Schelde voorstellend aan het Laurentplein, verwerven.

Al die schilderijtjes van Pierre-François De Noter, zoals zijn “Augustijnenkaai langs de Lieve”, “De St-Niklaaskerk en de Catalognestraat”, “Gezicht op de St-Pieterskerk en de Schelde” de “Verloren Kost”, enz. zijn niet alleen kunstwerkjes maar bezitten ook documentaire en iconografische waarde.

Toch nog wel een mogelijkheid tot verwarring: zijn jongere broer Jean-Baptiste heeft ook heel wat schilderachtige Gentse hoekjes vereeuwigd.

21 November 1907

Geboorte van Ghislain Mahy.

In 1934 stichtte hij een autoverhuurbedrijf. Nadien legde hij zich toe op de verkoop van tweedehandswagens, eerst van het Amerikaans merk NASH, later van FIAT. Hij bracht zijn garage onder in “De Nieuwe Cirk”. In 1944 kocht hij een oude FORD-T. Dit was het begin van een verzameling van een 1.000-tal old-timers. Aangezien de stad Gent daarin niet geïnteresseerd was viel ze uiteen, een deel kwam terecht in Brussel, een deel in Leuze.

Ghislain Mahy stierf op 15 Juli 1999.

21 November 1929

Geboorte van Julien Pauwels, anders gezegd onze eerste Belleman.

Hij stierf in Noorwegen op 28 Juni 2007.

21 November 1949

Toneelafscheid van Hélène Maréchal.

21 November 1960

Dood van de schilder en beeldhouwer Julien Van de Veegaete.

Hij werd hier geboren op 11 Maart 1886.

Leerling aan onze Academie. In 1920 behaalde hij tezelfdertijd de 2e Prijs van Rome voor schilderkunst en voor beeldhouwkunst.

Hij schilderde veel interieurs, (vooral van kerken, kloosters en musea), Gentse

stadsgezichten, religieuze en allegorische taferelen, portretten (o.a. dat van Karelke Waeri)

Het was de heer **John Van Hulle** die onze aandacht vestigde op een vervelende fout in ons vorig nummer, op p.116.

Daar kon men lezen: 12 November 1925: Dood van Alexis Callant.

Wel, dat klopt niet en u kunt dat zinnetje best zo vlug mogelijk schrappen. Hoe kon zo een stomme fout gebeuren?

Altijd onze schuld natuurlijk, maar wij hebben een verzachtende omstandigheid: een flauw grapje van onze schrijfmachine. Op de datumfiche 12 november heeft zij op een gegeven moment bij het overgaan naar de volgende regel, slechts een halve spatie opgeschoven i.p.v. een gehele, met als gevolg dat twee teksten gedeeltelijk over elkaar getypt werden, iets wat de duidelijkheid natuurlijk niet ten goede komt. Wij konden vrij vlug het begin ontcijferen: ALEXIS CALL. Wij opteerden voor de vertrouwd in onze oren klinkende CALLANT, maar het waren de laatste 3 letters die ons parten speelden, want het woord eindigde niet op ANT, maar op IER. Anders gezegd de Procureur-Generaal Alexis Callier.

Met onze excuses.

De tekst over Alexis Callant blijft evenwel volledig geldig.

Hugo Collumbien